

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра організації підприємництва та біржової діяльності

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання курсових робіт з дисципліни «Планування і контроль на
підприємстві» для студентів денної та заочної форм навчання
ОС «Бакалавр» спеціальності 051 «Економіка»
ОПП «Економіка підприємства»**

Київ - 2021

Друкується за рішенням вченої ради економічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 8 від 14 травня 2021 року).

Укладачі: д.е.н., професор М.М. Ільчук, НУБіП України
к.е.н., доцент І.А. Коновал, НУБіП України
к.е.н., старший викладач М.І. Дмитрук, НУБіП України

Рецензенти: професор кафедри економіки НУБіП України, д.е.н., професор О.Ю. Єрмаков,
професор кафедри економіки НУБіП України, д.е.н., професор С.М. Рогач

Методичні вказівки до виконання курсових робіт з дисципліни «Планування і контроль на підприємстві» для студентів денної та заочної форм навчання ОС «Бакалавр» спеціальності 051 «Економіка» ОПП «Економіка підприємства» /уклад. М.М. Ільчук, І.А. Коновал, М.І. Дмитрук. Київ: НУБіП України, 2021. 47 с.

Методичні вказівки містять пояснення щодо загальних вимог до виконання та оформлення курсової роботи з дисципліни «Планування і контроль на підприємстві». Наводиться тематика курсових робіт, структура, етапи та методика виконання, вимоги до оформлення та критерії оцінювання курсової роботи.

© М.М. Ільчук, 2021
© І.А. Коновал, 2021
© М.І. Дмитрук, 2021
© НУБіП України, 2021

ЗМІСТ

	стор.
1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
2. ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ З ДИСЦИПЛІНИ «ПЛАНУВАННЯ І КОНТРОЛЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ».....	6
3. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	7
4. ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	24
5. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ	25
6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ	28
7. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	29
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	31
ДОДАТКИ	32
Додаток А. Зразок титульного аркуша курсової роботи	33
Додаток Б. Зразок змісту курсової роботи	34
Додаток В. Зразок оформлення рецензії	35
Додаток Д. Вихідні дані для виконання курсової роботи	36

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Виконання курсової роботи з дисципліни «Планування і контроль на підприємстві» надає студентам можливість опанувати методи та інструментарій наукового пізнання економічних процесів і явищ, категоріально-понятійний апарат з курсу, закони і закономірності функціонування економічних систем, що є важливим засобом формування у студентів логіки нового економічного мислення, адекватного уяві ринкових відносин.

Метою курсової роботи є розширення та поглиблення наукових знань студентів з економічного планування та набути практичних навиків з розроблення перспективних і поточних планів діяльності підприємства.

Завданнями розробки курсової роботи є вивчення теоретичних засад методів та інструментарію планування в розрізі конкретної теми, визначення окремих планових показників розвитку обраного об'єкта на реальному підприємстві, розробляти заходи удосконалення планування і контролю на підприємстві, обґрунтування доцільності реалізації планових рішень. Виконання курсової роботи також повинно сприяти формуванню у студента навичок творчої, дослідницької роботи

У результаті вивчення дисципліни і написання курсової роботи студент повинен набути таких компетентностей:

загальні компетентності (ЗК):

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- на міжнародному рівнях.

обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

СК6. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.

СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин.

СК9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси.

СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічною характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

Структура курсової роботи є однаковою для всіх студентів, проте варіантність курсових розробок в групі забезпечується за рахунок проведення поглибленого аналізу по темі роботи на конкретному підприємстві.

2. ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ З ДИСЦИПЛІНИ «ПЛАНУВАННЯ І КОНТРОЛЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ»

Курсову роботу рекомендується виконувати за такими темами:

1. Планування розвитку сільськогосподарського підприємства
2. Планування розвитку галузі рослинництва в підприємстві.
3. Планування розвитку зерновиробництва.
4. Планування розвитку буряківництва.
5. Планування розвитку льонарства.
6. Планування розвитку картоплярства.
7. Планування розвитку овочівництва.
8. Планування розвитку садівництва.
9. Планування розвитку виноградарства.
10. Організаційно-економічне обґрунтування запровадження нових організаційних форм на підприємстві.
11. Організаційно-економічне обґрунтування запровадження сучасних прогресивних технологій в підприємстві.
12. Планування організаційно-технічного розвитку підприємства.
13. Планування розвитку скотарства.
14. Планування розвитку свинарства.
15. Планування розвитку птахівництва.
16. Планування розвитку вівчарства.
17. Планування та організаційно-економічне обґрунтування вдосконалення роботи машинно-тракторного парку.
18. Планування та організаційно-економічне обґрунтування вдосконалення роботи вантажного автотранспорту.
19. Планування діяльності торговельного підприємства.
20. Планування діяльності підприємства з переробки сільськогосподарської продукції (борошномельного підприємства, молоко- і масло заводу, м'ясокомбінату тощо).
22. Бізнес-планування створення малого підприємства на селі.
23. Бізнес-планування інвестиційного проєкту введення в дію нової лінії з виробництва продукції.
24. Бізнес-планування диверсифікації виробництва.

Курсові роботи виконуються індивідуально на матеріалах конкретних підприємств, відомості про які студенти збирають у період проходження виробничої практики. При відсутності таких матеріалів студент за погодженням викладача може скористатися вихідною інформацією, що подана у **додатку Д**.

3. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота повинна містити:

1. Титульний аркуш.
2. Зміст
3. Вступ.
4. Основну частину курсової роботи.
5. Висновки.
6. Список використаних джерел (не менше 20).
7. Додатки (при необхідності)

Обравши тему курсової роботи, студент повинен скласти детальний план його виконання і погодити з керівником.

Завдання на виконання курсової роботи студент одержує від керівника в порядку проведення консультацій. Виконання курсової роботи доцільно починати із збирання і вивчення необхідних матеріалів виробничо-фінансової діяльності обраного підприємства та літературних джерел відповідно до теми роботи.

Основним джерелом даних для виконання курсової роботи є матеріали річних звітів, річні плани та бізнес-плани підприємств, матеріали бухгалтерського й оперативного обліку та звітності. Зібрані матеріали повинні відображати показники виробничо-фінансової діяльності підприємства за останні 2 – 3 роки. Необхідно також зібрати рекомендації науково-дослідних установ, сільськогосподарських органів, а також норми і нормативи для планування, матеріали передового досвіду в тій чи іншій галузі підприємства. При виконанні курсової роботи важливе значення має творчий підхід і критична оцінка студентом способів організації виробництва та його результатів в тій чи іншій галузі, підрозділі підприємства.

Структурні елементи курсової роботи повинні відповідати встановленим вимогам:

Титульний аркуш курсової роботи містить найменування вищого навчального закладу, факультету та кафедри, де виконана робота; тему курсової роботи; прізвище, ім'я, по-батькові студента, курсу і групи, де навчається; вчене звання, наукову ступінь, прізвище, ім'я, по-батькові наукового керівника; місто і рік (**Додаток А**).

Зміст наводиться за титульним аркушем і містить найменування усіх розділів, підрозділів, зокрема: вступу, розділів, підрозділів, загальних висновків, списку використаних джерел і додатків (**Додаток Б**).

Вступ. У вступі розкривається сутність і стан проблеми та обґрунтування необхідності проведення дослідження. Далі обґрунтовують актуальність та доцільність роботи для підвищення ефективності діяльності та рівня конкурентоспроможності підприємства (організації), висвітлюють мету, задачі, об'єкт, предмет, методи та інформаційну базу дослідження. Об'єктом дослідження є процес або явище (діяльність підприємства, підрозділу, галузі тощо), що породжує проблему та обране автором для дослідження. Предмет дослідження міститься в межах об'єкта (процес розвитку підприємства,

підрозділу, галузі тощо), що визначає тему роботи, і на який спрямовується увага дослідника.

Основна частина складається з розділів і підрозділів (пунктів і підпунктів). Кожен розділ повинен починатися з нової сторінки.

Перший розділ –теоретичний. У даному розділі слід розкрити питання щодо ролі та місця планування у підвищенні ефективності діяльності підприємства (підрозділу, галузі), висвітлити основні напрями його удосконалення. Автору роботи слід розглянути також законодавчі та нормативні акти за темою курсової роботи.

Другий розділ – аналітичний. У цьому розділі можна виділити 2–3 відносно самостійних параграфів, що розкривають результати дослідження фактичного стану розвитку об’єкта дослідження (підприємства, підрозділу, галузі тощо).

Так, при виконанні курсової роботи на тему «Планування розвитку галузі рослинництва сільськогосподарського підприємства» у цьому розділі слід коротко характеризувати природні умови підприємства, відстань від районного і обласного центрів, залізничної станції, розташування підприємства відносно місць збуту продукції, переробних підприємств, пунктів надходження вантажів. Потім доцільно представити організаційну структуру підприємства, охарактеризувати його розміри та основні показники розвитку підприємства за останні роки (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Основні показники діяльності сільськогосподарського підприємства

Показник	20__ р. факт	202_ р. факт	202_ р. у % до 20__ р.
Площа сільськогосподарських угідь, га			
У т.ч. рілля			
Середньооблікова чисельність працівників, осіб			
Вартість основних засобів, тис. грн			
Виручка від реалізації продукції, тис. грн			
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн			
Прибуток, тис. грн			
У т.ч.: на 1 га сільськогосподарських угідь, грн			
на 1000 грн основних засобів, грн			
на 1 працівника, тис. грн			
Рівень рентабельності, %			x

Після аналізу показників табл. 3.1 формують певні висновки.

Вивчення виробничо-фінансової діяльності підприємства доцільно розпочати з визначення спеціалізації господарства. Основним показником рівня спеціалізації господарства є структура реалізованої продукції (табл. 3.2).

Таблиця 3.2

Структура грошових надходжень в сільськогосподарському підприємстві

Продукція, галузі	20__ р.		202_ р.	
	тис. грн	%	тис. грн	%
...				
Рослинництво і тваринництво, усього		100,0		100,0

У рослинництві здійснюють аналіз трансформації земельних угідь, структури посівних площ сільськогосподарських культур, системи сівозмін, урожайності та валових зборів продукції (табл. 3.3, 3.4).

Таблиця 3.3

Структура посівних площ сільськогосподарського підприємства

Культура	20__ р.		202__ р.	
	га	%	га	%
...				
Разом		100,0		100,0

Таблиця 3.4

Урожайність та валові збори основних сільськогосподарських культур сільськогосподарського підприємства

Культура	Урожайність, ц/га			Виробництво, ц		
	2 0__ р.	2 02__ р.	202__ р. у % до 20__ р.	2 0__ р.	2 02__ р.	202__ р. у % до 20__ р.

У тваринницьких галузях аналізують поголів'я тварин, структуру та відтворення стада, кількість ферм, породний склад худоби, продуктивність тварин та обсяг виробництва продукції. Здійснюють аналіз впливу різних факторів на зміни обсягу виробництва продукції (табл. 3.5).

Таблиця 3.5

Поголів'я тварин та виробництво тваринницької продукції в сільськогосподарському підприємстві

Показник	2 0__ р.	2 02__ р.	202__ р. у % до 20__ р.
Поголів'я корів, гол.			
Поголів'я молодняку ВРХ, гол			
Річна продуктивність корів, кг			
Річна продуктивність молодняку ВРХ, ц			
Виробництво молока, ц			
Виробництво продукції вирощування, ц			

У тісному зв'язку з розвитком тваринницьких галузей аналізують стан кормової бази підприємства. При цьому проводять розрахунки обсягу виробництва кормів, їх структури за видами, аналізують рівень годівлі тварин та показники використання кормів.

При виконанні курсового проекту роблять аналіз організації праці та її оплати, організації виробничих процесів, запровадження інтенсивних технологій в рослинницьких і тваринницьких галузях.

Підвищену увагу необхідно приділити аналізу ефективності виробництва різних видів продукції. З цією метою аналізують показники: ціна 1 ц, собівартість 1 ц, масу прибутку, рівень рентабельності виробництва та ін. (табл. 3.6).

**Обсяги реалізації та економічна ефективність виробництва продукції
рослинництва в сільськогосподарському підприємстві**

Продукція	Реалізовано, ц	Ціна 1 ц, грн	Собівартість 1 ц, грн	Прибуток з 1 ц, грн	Прибуток, усього тис. грн	Рівень рентабель- ності, %
-----------	-------------------	---------------------	--------------------------	------------------------	---------------------------------	----------------------------------

Висновки і пропозиції щодо підвищення ефективності виробництва продукції повинні ґрунтуватися на вдосконаленні організації праці і виробництва в різних галузях, запровадженні інтенсивних ресурсозберігаючих технологій, економії витрат праці і коштів, забезпеченні найбільш вигідних строків реалізації продукції тощо.

Третій розділ – проєктний. У проєктній частині курсової роботи необхідно на основі аналізу організації та ефективності виробництва продукції, проведеного у другому розділі, вивчення рекомендацій науково-дослідних установ та передового досвіду виявити невикористані резерви та обґрунтувати шляхи збільшення виробництва продукції, поліпшення її якості та підвищення економічної ефективності виробництва на перспективу.

Так, при виконанні курсової роботи на тему «Планування розвитку галузі рослинництва сільськогосподарського підприємства» третій розділ слід розпочати з обґрунтування виробничої програми з рослинництва, яке передбачає:

- планування врожайності сільськогосподарських культур;
- обґрунтування планових посівних площ, виробництва і використання продукції рослинництва;
- планування насінництва, нагромадження і внесення добрив, захисту рослин тощо.

У процесі планування виробництва в сільськогосподарських підприємствах необхідно приймати рішення щодо раціонального розміру виробництва продукції та її асортименту. Для цього використовують метод “витрати – обсяг – прибуток” або його ще називають аналізом беззбитковості. Сутність цього методу полягає в пошукові критичного обсягу реалізації продукції, при зменшенні якого підприємство починає зазнавати збитків. Одночасно з пошуком беззбиткового обсягу виробництва продукції можна визначити і беззбитковий рівень врожайності сільськогосподарських культур (табл. 3.1).

Плануванню урожайності сільськогосподарських культур передують детальний аналіз досягнутого її рівня на підприємстві, у передових господарствах зони, дослідних станціях. При цьому важливо виявити кількісний та якісний вплив на врожайність основних факторів, що її визначають (добрива, попередники, сорти тощо). Планування врожайності сільськогосподарських культур здійснюють за кількома методами. Найчастіше застосовують нормативний метод у поєднанні з експертно-оцінним, сутність якого полягає у визначенні можливого приросту врожаю в результаті зміни

динамічних факторів з наступним збільшенням фактичної середньозваженої врожайності на величину цього приросту.

Таблиця 3.1

**Визначення беззбиткового обсягу виробництва продукції
рослинництва (2020р.)**

№ п/п	Показники	Одиниця виміру	Види продукції				
			Озима пшениця	Кукурудза	Ячмінь	...	Соняшник
1.	Площа посіву (вихідні)	га					
2.	Урожайність (вихідні)	ц/га					
3.	Валове виробництво продукції	ц					
4.	Виробнича собівартість 1 ц продукції (вихідні)	грн					
5.	Виробничі витрати - всього	тис. грн.					
6.	Питома вага постійних витрат (амортизація, оренда землі, загальновиробничі витрати тощо)	%					
7.	Постійні витрати - всього (п.5 x п.6/100%)	тис. грн.					
8.	Змінні витрати - всього (п.5 - п.7)	тис. грн.					
9.	Змінні витрати у розрахунку на 1 ц продукції (п.8/п.3)x 1000	грн					
10.	Ціна реалізації 1ц продукції (вихідні)	грн					
11.	Маржинальний дохід від 1 ц продукції (п.10 – п.9)	грн					
12.	Беззбитковий обсяг виробництва продукції (п.7/п.11) x 1000	ц					
13.	Беззбитковий рівень урожайності (п.12 / п.1)	ц/га					

Приріст урожаю обчислюють від збільшення норм внесення добрив порівняно з базовим періодом, запровадження продуктивніших сортів, розміщення культур по кращих попередниках, розширення площ застосування засобів захисту рослин, зменшення втрат продукції під час збирання тощо. Приріст урожаю слід розраховувати лише за рахунок тих факторів, зміна яких передбачена в господарстві у плановому періоді. У курсовій роботі необхідно викласти методику розрахунків приросту врожайності від зміни факторів, які її визначають (табл. 3.2).

Таблиця 3.2

**Розрахунок прибавки урожайності озимої пшениці від збільшення
внесення добрив**

Види добрив	Кількість добрив		Коефіцієнт використання діючої речовини	Буде використано діючої речовини, кг			Винос поживних речовин з ґрунту на 1 ц урожаю, кг	Прибавка урожайності, ц/га
	всього, ц	в перерахунку на діючу речовину, кг		з мінеральних добрив	з органічних добрив	всього		

Показники середньозваженої і планової врожайності подають за формою таблиці 3.3.

Таблиця 3.3

Валовий збір і планова врожайність сільськогосподарських культур у підприємстві

Назва культур	Обсяг посівної площі за останні 2-3 роки, га	Валовий збір за останні 2-3 роки, ц	Середньозважена врожайність за останні 2-3 роки, ц/га	Планова врожайність, ц/га
---------------	--	-------------------------------------	---	---------------------------

В останні роки у передових сільськогосподарських підприємствах все ширше застосовують метод програмування врожайності. Програмування врожайності передбачає розроблення комплексу взаємопов'язаних заходів, своєчасне й якісне виконання яких забезпечує одержання наперед розрахованого рівня врожайності за найефективнішого використання ресурсів.

Наперед розрахований рівень врожайності може бути визначений із потреби, наприклад, отримання певного розміру прибутку в розрахунку на 1 га посіву сільськогосподарської культури або досягнення інших цілей. За цих умов найвищий рівень врожайності обмежується потенційною продуктивністю культури певного сорту.

Особливе значення в програмуванні врожайності належить закону мінімуму, за яким рівень урожайності обмежується фактором, що знаходиться в мінімумі, а всі інші додаткові витрати можуть забезпечити ефект лише при врахуванні цього чинника. Необхідно враховувати також закони оптимуму і сукупної дії, за якими лише оптимальні дози і співвідношення між факторами забезпечують найвищу продуктивність рослин. Тому в землеробстві необхідно відстежувати баланс поживних речовин в ґрунті і поповнювати їх, враховуючи витрати на утворення врожаю (табл. 3.4).

Після планування врожайності сільськогосподарських культур необхідно перейти до планування розміру посівних площ в підприємстві. Обчисленню розмірів посівних площ передують виявлення найбільш конкурентоспроможних сільськогосподарських культур, під які слід виділяти в підприємстві більші посівні площі, через визначення їх економічної оцінки (табл. 3.5).

Таблиця 3.4

Розрахунок норм добрив під запланований урожай

№ п/п	Показники	Озима пшениця		
		N	P ₂ O ₅	K ₂ O
1	Запланований урожай, ц/га			
2	Винос поживних речовин на одержання зерна і відповідної кількості соломи, кг	3,7	1,5	2,5
3	Винос поживних речовин запланованим урожаєм, кг (п.1 х п.2)			
4	Вміст рухомих форм поживних речовин мг/100 г ґрунту	10	8	10
5	Те ж в пласті ґрунту 25 см, кг/га (п.4 х 36)			
6	Використання поживних речовин з ґрунту, %	26	12	18
7	Буде використано поживних речовин з ґрунту врожаєм, кг/га (п.5 х п. 6 / 100 %)			
8	Внесено органічних добрив під попередник, т/га			
9	Вміст поживних речовин в органічних добривах, %	0,5	0,35	0,60
10	Внесено поживних речовин з органічними добривами, кг/га (п.8 х п.9 х 1000 / 100)			
11	Використання поживних речовин з органічних добрив на другий рік внесення, %	15	20	10
12	Буде використано поживних речовин з органічних добрив на другий рік, кг (п.10 х п.11 / 100)			
13	Всього буде використано рослинами поживних речовин, кг/га (п.7 + п.12)			
14	Необхідно внести поживних речовин, кг/га (п.3 - п.13)			
15	Використання поживних речовин з мінеральних добрив в перший рік, %	36	15	31
16	Необхідно внести поживних речовин мінеральних добрив з урахуванням коефіцієнта їх використання, кг/га (п.14 / п.15 х 100%)			
17	Вміст поживних речовин у мінеральних добривах, %	34	19	40
18	Необхідно внести мінеральних добрив для одержання запланованого врожаю (у фізичних туках), кг/га (п.16 : п.17 х 100 %)			

Товарні культури оцінюють за показниками розміру прибутку та рівнем рентабельності виробництва продукції. Рівень ефективності кормових культур характеризують такі показники: вихід кормових одиниць, перетравного протеїну, кормопротеїнових одиниць з 1 га посіву; собівартість 1 ц кормових одиниць, перетравного протеїну, кормопротеїнових одиниць. Перевагу надають показникам, що найповніше враховує умови діяльності підприємства.

Таблиця 3.5

Економічна оцінка сільськогосподарських культур

Культура	Середня врожайність за останні 3 роки, ц/га		Вихід з 1 га ,ц			Ціна 1ц продукції, грн	Витрати на 1 га, грн	Собівартість 1 ц, грн.		Вартість валової продукції з 1 га, грн	Прибуток з 1 га, грн.
	основної продукції	побічної продукції	кормових одиниць з основної і побічної продукції	перетравного протеїну з основної і побічної продукції	кормо-протеїнових одиниць			кормових одиниць	кормо-протеїнових одиниць		

Таблиця 3.6

Обчислення потреби рослинницької продукції та розміру посівних площ сільськогосподарських культур, ц

Культура	Продаж за дого-ворами	Продаж-праців-никам підприєм-ства	На годівлю худоби	На грома-дське харчу-вання	Для про-дажу на ринку, біржі	Інші фон-ди	Усього потрібно без насінного фонду	Площа посіву, га	Насінний фонд			Усього потріб-но	Пла-нова врожай-ність, ц/га	Площа посіву, га
									основний		страхо-вий			
									для продо-вольчих культур	для кор-мових культур				

Висновок про найбільш конкурентоспроможні культури для підприємства слід пов'язати із можливими змінами в розмірах і структурі площ у плановому періоді.

Розміри посівних площ визначають двома способами:

- 1) за розміром полів під культурою в системі сівозмін;
- 2) діленням загальної потреби продукції рослинництва по кожній культурі на її планову врожайність.

Розміри посівних площ культур, розрахованих двома способами, порівнюють між собою і коригують їх з метою відповідності результатів обчислень. Якщо частина площі певної культури, розрахованої за потребою в продукції, не вписується в сівозміну, то її замінюють іншою культурою, яка дає споріднену продукцію і не порушує сівозміну. Усунути невідповідності розмірів посівних площ, розрахованих двома способами, можна в такий спосіб:

- підвищення планової врожайності культур за рахунок проведення додаткових агротехнічних заходів;
- зменшення потреби в певних видах продукції за рахунок збільшення обсягів виробництва спорідненої (взаємозамінюючої) продукції;
- планування придбання продукції на ринку для внутрішньогосподарських потреб;
- збільшення площ посівів найбільш ефективних культур;
- розширення виробництва на орендованих землях тощо.

При обчисленні загальної планової потреби в продукції рослинництва необхідно навести розрахунок фондів, з яких вона складається (табл. 3.6).

Порядок розміщення культур у полях сівозмін, розміри скоригованих посівних площ наводяться в табл.3.7 і 3.8.

Таблиця 3.7

Розміщення культур у сівозмінах

№ поля	Площа, га	200__ р. (факт.)		200__ р. (факт.)		200__ р. (план.)	
		культура	га	культура	га	культура	га

Таблиця 3.8

Розрахунок загальної посівної площі, га

Культура	Сівозміна				Поза сівозміною	Усього
	польова № 1	...	кормова	овочева		

Планування обсягів виробництва продукції рослинництва здійснюється на основі запланованої врожайності та посівних площ. При цьому валовий збір основної продукції зернових і технічних культур визначають у початково-оприбуткованій масі і масі після доробки або заліковій масі (табл. 3.9).

Таблиця 3.9

Виробнича програма з рослинництва

Культура	Площа, га	Збір основної продукції, ц			Вартість валової продукції у постійних цінах, грн	
		у початково-оприбуткованій масі		всього у масі після доробки	у постійних цінах, грн	
		з 1 га	всього		1 ц	усього

У балансі продукції рослинництва показують плановий рух продукції рослинництва та окремих продуктів її переробки (табл. 3.10). Наявність продукції на початок року записують на основі даних обліку. Наявність продукції на кінець планового року обчислюють додаванням наявної продукції на початок року і усіх видів її надходжень з наступним відніманням обсягів продукції по всіх каналах використання в плановому році. Використання продукції в підприємстві планують по тих самих фондах, що і при визначенні потреби в ній.

Потребу в насінні визначають виходячи з посівних площ і норм його висіву (табл. 3.11). У підприємствах передбачають створення також страхового насіннєвого фонду в розмірі 10-15% загальної потреби насіння ярих зернових культур.

Потреба в насінні для сівби в плановому році забезпечується продукцією, яка була вироблена в передплановому році, а потреба в насінні для сівби озимих культур покривається продукцією, яка вироблена вже у плановому році. Слід також передбачити придбання насіння в спеціалізованих насінницьких підприємствах для сортозаміни та сортооновлення.

Вартість власного насіння обчислюють за витратами на його виробництво. Вартість купованого насіння визначають за цінами його придбання з урахуванням витрат на перевезення в підприємство. У вартість насіння, одержаного по обміну, включають собівартість зданого зерна, доплати за посівні кондиції одержаного насіння та витрати, пов'язані з обміном.

Потребу в добривах планують виходячи із норм внесення добрив для одержання запланованого врожаю і посівних площ, під які вони будуть внесені. При цьому потребу в добривах визначають окремо для кожного їх виду (азотні, фосфорні, калійні, органічні), а норму внесення поживних речовин обчислюють за їх виносом з урожаєм з урахуванням вмісту рухомих форм даних речовин у ґрунті та коефіцієнтів використання поживних речовин з добрив та ґрунту.

Потребу в пестицидах планують виходячи із норм витрат препаратів на одиницю робіт (га, т) і обсягів цих робіт.

Вартість мінеральних добрив і засобів захисту рослин обчислюють виходячи із запланованої їх фізичної маси по культурах і цін придбання з урахуванням витрат на перевезення в господарство. Вартість органічних добрив розраховують за нормативною собівартістю.

У кінці підрозділу з обґрунтування виробничої програми з рослинництва у відповідності із запланованими заходами необхідно зробити короткі висновки і пропозиції щодо вдосконалення організації та технології виробництва продукції рослинництва у підприємстві, поліпшення планування в галузі.

Таблиця 3.10

Баланс продукції рослинництва, т

Вид продукції	Наявність на початок року	Надходження		Використання										Наявність на кінець року
		валове виробництво	інші	з них продаж				на корм		на насіння	на переробку	оплата за оренду землі	інші витрати	
				заготівельним організаціям	поставка за прямими контрактами (біржа, експорт)	працівникам господарства	на ринку, інші канали реалізації	з початку року до урожаю	від урожаю до кінця року					

Таблиця 3.11

Розрахунок потреби і вартості насіння

Культури	Площа посіву, га	Потреба в насінні		Джерела покриття						Вартість пере-везення насіння, грн.	Разом					
		на 1 га, кг	усього з страховим фондом, ц	з наявності насін-ня на початок і з урожаю планового року			купівля				кіль-кість, ц	Вар-тість, 1 ц, грн	вартість, усього, тис. грн	кіль-кість, ц	вар-тість, грн.	середня вартість 1 ц, грн.

Потім у курсовій роботі висвітлюють підрозділ «Планування засобів виробництва». Потребу в тракторах, комбайнах і сільськогосподарських машинах можна визначати різними способами: 1) на основі обсягу механізованих робіт (табл. 2.11); 2) за їх кількістю в найбільш напружений період; 3) за нормативами на 1000 га посівної площі тощо.

Таблиця 3.12

Визначення обсягу механізованих робіт та потреби в тракторах і комбайнах

Культура	Площа посіву, га	Щільність механізованих робіт, ет. га/га	Обсяг механізованих робіт, ет. га
.....			
Усього		x	

Маючи розрахований обсяг механізованих польових робіт, можна обчислити необхідну кількість тракторів для їх виконання. Спочатку розраховують потребу в тракторах в еталонному обчисленні, а потім, знаючи рекомендоване співвідношення для даної зони між тракторами та враховуючи структуру посівних площ і річне навантаження на машину кожної марки, визначають необхідну кількість тракторів по марках. Її обчислюють діленням обсягу робіт, що припадає на кожну марку, на нормативне навантаження на одну машину (табл. 3.13).

Таблиця 3.13

Розрахунок потреби в тракторах та самохідних комбайнах

Назви та марки машин	Річний обсяг робіт, ет. га, га	Орієнтовне співвідношення між групами тракторів, %	Річний нормативний виробіток на 1 машину, ум.га, га	Необхідна кількість машин, шт.	Наявність на початок планового року, шт.	Планується до списання, шт.	Планується купити, шт.
Трактори :							
Усього							
Комбайни самохідні:							
Усього							

Потребу в комбайнах розраховують за сезонним навантаженням на одну машину. Обсяг робіт комбайнів по збиранню врожаю залежно від прийнятої технології визначається збиральною площею відповідних культур.

Потребу підприємства в основних сільськогосподарських машинах, крім плугів, визначають за найбільш напруженим періодом їх використання згідно з обсягом виконання робіт і складом агрегатів. Потребу в

сільськогосподарських машинах визначають за кількістю тракторів, необхідних для формування агрегатів та кількості цих машин в агрегаті,.

У сільськогосподарських підприємствах проводять детальний розрахунок потреби машинно-тракторного парку в паливі та мастильних матеріалах. За нормативами визначають потребу в паливі для роботи тракторів, на їх холості переїзди, ремонти, технічне обслуговування тощо. Потребу в мастильних матеріалах розраховують у відсотках до основного палива за нормативами, враховуючи потребу в них для змащування сільськогосподарських машин (табл. 3.14).

Таблиця 3.14

Визначення потреби та вартості палива і мастильних матеріалів

Назви та марки машин	Річний обсяг робіт, ет. га, га	Нормативи витрат палива, кг/ет.га, кг/га	Витрати палива всього, ц	Комплексні ціни 1 ц пального, грн.	Вартість пально- мастильних матеріалів, тис. грн.
Трактори :					
Усього					
Комбайни :					
Усього					

Потребу в основному паливі для тракторів і комбайнів визначають також на підставі укрупнених нормативів його витрат з розрахунку на 1 ет. га. або на 1 га площі збирання. При цьому плановий обсяг робіт в еталонних гектарах по марках тракторів множать на норматив витрат палива на 1 ет. га. Більш точні розрахунки одержують, використовуючи технологічні карти, в яких потреба в основному паливі показана по кожній операції.

Далі у курсовій роботі потрібно викласти підрозділ «Планування трудових ресурсів». Головна мета планування чисельності працівників – визначити необхідну для виконання виробничої програми підприємства чисельність працівників і забезпечити найбільш повне і раціональне використання трудових ресурсів.

У рослинництві затрати праці в людино-годинах обчислюють множенням нормативів затрат праці в розрахунку на 1 га площі сільськогосподарських культур або іншу технологічну одиницю робіт (1 т вивезення органічних добрив, 1 м² теплиць, 1 т закладення силосу, сінажу тощо) на планові посівні площі чи обсяги виконання робіт.

Після визначення загальних затрат праці по кожній культурі розраховують необхідну кількість людино-годин по рослинництву в цілому. Потім загальну кількість людино-годин ділять на місячний фонд робочого часу одного працівника і визначають в працівниках по місяцях. .

Порівнюючи потребу в працівниках з наявними на підприємстві визначають надлишок або нестачу працівників.

Таблиця 3.15

Розрахунок потреби у робочій силі для виконання виробничої програми по рослинництву, люд. год.

Культури	Площа, га	Місяці												Всього
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Озимі зернові														
.....														
Багаторічні трави на сіно і зелений корм														
Потреба, люд. год														
Місячний фонд робочого часу 1 працівника, люд. год.														
Потреба, чол..														
Наявність, чол..														
Надлишок (+), нестача (-), чол														
Джерела покриття: пенсіонери														
підлітки														
сезонні працівники														

Сезонну потребу в працівниках забезпечують, залучаючи їх з інших галузей, за рахунок сезонних працівників, пенсіонерів чи підлітків у літній період.

Далі у курсовій роботі потрібно викласти підрозділ «Планування собівартості виробництва та фінансових результатів реалізації продукції». Собівартість продукції являє собою грошовий вираз затрат праці і матеріальних ресурсів на виробництво продукції. В основу калькуляції собівартості на плановий період повинні бути покладені розрахунки по кожному виду продукції. Для правильного визначення собівартості продукції велике значення має дотримання певної послідовності розрахунків як по галузях і видах продукції, так і по статтях витрат. Спочатку складають технологічні карти по кожній культурі або групах культур з однорідною технологією, під урожай планового року.

На основі технологічної карти вирощування культури (наприклад, озимої пшениці) необхідно обчислити витрати (табл. 3.16).

Таблиця 3.16.

Розрахунок витрат та собівартості 1 ц зерна озимої пшениці

Показник	Значення показника	Витрати на 1 ц зерна	
		грн	%
<i>Статті витрат, тис. грн:</i>			
Витрати на оплату праці			
Відрахування на соціальні заходи			
Насіння на садивний матеріал			
Паливо та мастильні матеріали			
Добрива			
Засоби захисту рослин			
Роботи і послуги			
Витрати на ремонт необоротних активів			
Інші витрати на утримання основних заходів			
Інші витрати			
Разом прямих витрат			
Загально виробничі витрати (3% від прямих витрат)			
Усього витрат			100%
<i>Вихід продукції, ц:</i>			
зерно			
зерно відходи (вміст зерна – 50%)			
солома			
Витрати на соломі, тис. грн			
Собівартість 1 ц соломи, грн			
Витрати на зерно, тис. грн			
Собівартість 1 ц зерна, грн			
Собівартість 1 ц зерновідходів, грн			

Визначені суми відрахувань відносять на собівартість основної, супутньої та побічної продукції.

До загальновиробничих витрат відносять витрати, що пов'язані з виробництвом певного виду продукції і не передбачені жодною із вище наведених статей витрат і плануються на рівні 5% від загальної суми витрат.

Після обчислення витрат по кожній культурі уточнюють кількісні співвідношення, розміри витрат на основну, супутню та побічну продукцію разом і з розрахунку на 1 ц.

Собівартість побічної продукції рослинництва (соломи, полови, гички, стебел кукурудзи тощо) визначають відповідно до віднесених на них витрат по збиранню, пресуванню, транспортуванню, скиртуванню та інших роботах по збиранню відповідних видів продукції. Решту планових витрат відносять на основну та супутню продукцію пропорційно до їх обсягів.

Собівартість 1 ц соломи визначається шляхом ділення витрат, які були понесені на збирання і транспортування соломи, на кількість соломи.

Собівартість центнера зерна пшениці визначається шляхом ділення витрат на вирощування і збирання продукції (без вартості соломи) на масу сухого зерна повної стиглості.

На основі обсягів реалізації продукції рослинництва та за ціною визначають виручку (табл. 3.17). Потім на основі собівартості одиниці продукції та обсягів реалізації продукції визначають виробничу собівартість реалізованої продукції рослинництва.

Витрати на збут продукції, що будуть віднесені на реалізовану продукцію, розраховують на основі їх долі від загальної величини виробничої собівартості зерна за минулі роки (можна взяти на рівні 3%). Тоді загальна сума витрат визначається як сума виробничих витрат та витрат на збут.

Величина прибутку визначається як різниця виручки та величини усіх витрат.

Висновки і пропозиції. Після викладення змісту всіх розділів формулюють висновки і пропозиції. Вони мають бути чіткими, конкретними, коротко висвітлювати зміст проведеного дослідження, впливати з його результатів. Висновки та пропозиції повинні містити основні напрями розвитку підприємства, резерви підвищення ефективності виробництва, вдосконалення роботи планово-економічної служби.

Список використаної літератури. Після висновків і пропозицій наводять список використаної літератури.

Додатки. У додатках до курсової роботи необхідно навести розрахункові таблиці, технологічні карти з 1-2 основних сільськогосподарських культур чи виробництва певного виду продукції тваринництва та інші розрахунки, що обґрунтовують запропоновані шляхи підвищення ефективності виробництва продукції в перспективі.

Таблиця 3.16

Розрахунок обсягів продажу та фінансових результатів діяльності підприємства

Продукція	Реалізація – усього		В тому числі							Виробнича собівартість реалізованої продукції		Витрати на збут, грн. (3%)	Всього витрат, тис. грн	Фінансові результати, тис. грн	
	кіль-кість, ц	Виручка		заготівельним організаціям			За іншими каналами							при-буток (+)	збиток (-)
				кіль-кість, ц	Виручка		кіль-кість, ц	Виручка							
					за 1ц, грн	всього, тис. грн		За 1ц, грн	всього, тис. грн						
Зернові – усього															
в т.ч.: пшениця															
.....															
Соняшник															
Разом по рослинництву															

4. ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота виконується у декілька етапів. У ході виконання роботи студент може звертатися до керівника для одержання від нього додаткової консультації. Виконання курсової роботи можна поділити на такі етапи:

1. Вибір, затвердження теми курсової роботи та реєстрація її науковим керівником. Студент має право самостійно запропонувати тему випускної роботи з однієї з проблем, яка не відображена у тематиці кафедри. У цьому випадку необхідно обґрунтувати вибір теми, визначити мету, об'єкт дослідження й узгодити її з керівником.

2. Огляд літературних джерел. Необхідно зібрати теоретичну та практичну інформацію по темі. Особливу увагу слід приділити викладенню новітніх теоретичних розробок та критичному аналізу різних точок зору з теми дослідження і сформулювати свою точку зору. Список рекомендованої літератури наведено у розділі 7.

3. Розробка та узгодження із науковим керівником плану роботи. Після вивчення літературних джерел і нормативних матеріалів студент складає план роботи. Після самостійного складання плану студенту рекомендується звернутися до керівника для його узгодження. Під час виконання роботи план може уточнюватися. Написання курсової роботи повинно мати творчий характер, відображати особливості функціонування об'єкта дослідження.

4. Збір форм статистичної та фінансової звітності за останні 2-3 роки.

5. Написання першого та другого розділі курсової роботи. При проведенні аналізу показників розвитку об'єкта дослідження (підприємства, підрозділу, галузі тощо) доцільно використовувати спеціальну літературу.

6. Написання третього розділу, що містить пропозиції та рекомендації, виконується після розрахунку та обґрунтування планових показників розвитку об'єкта дослідження

7. Написання загальних висновків по роботі.

8. Оформлення роботи відповідно до вимог, представлених в цих методичних вказівках.

9. Робота після реєстрації на кафедрі передається на перевірку науковому керівнику не пізніше ніж за два тижні до захисту.

10. Оцінювання та захист курсової роботи. Курсова робота оцінюється як за змістом, так і за оформленням (**Додаток В**). У випадку недотримання вимог до змісту та оформлення курсової роботи вона повертається студенту на доопрацювання. До захисту курсової роботи студент вносить зміни і доповнення до неї відповідно до зауважень керівника на зворотній стороні аркуша або у вигляді окремого додатку. Захист курсової роботи відбувається в усній формі. Студент звітує за змістом роботи та результатами дослідження, за зробленими керівником в роботі зауваженнями. Оцінка результатів захисту виставляється в залікову книжку. Студент, який не виконав чи не захистив курсову роботу на позитивну оцінку, до складання іспиту не допускається.

5. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота повинна містити найповнішу, але лаконічну характеристику самостійної роботи студента. Матеріал, який викладений у ньому повинен мати чітку структуру та логічну послідовність, містити фактичні дані та розрахунки і обґрунтованість рекомендацій. Курсова робота виконується без скорочення слів, з використанням лише загальноприйнятої аббревіатури, а стиль написання має бути науковий.

При написанні курсової роботи необхідно дотримуватись нормативно встановлених правил оформлення тексту, таблиць, формул, розрахунків, схем, діаграм та графіків.

Текст друкується за допомогою комп'ютера на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210*297 мм), через півтора інтервали – з використанням шрифту текстового редактора Word – Times New Roman, 14-й кегель.

Текст звіту друкується з дотриманням таких відступів від краю сторінки: лівий – 25 мм, верхній, нижній – 20 мм, правий – 10 мм.

Абзацний відступ має бути однаковим по всій роботі і дорівнювати п'яти знакам (приблизно 1,3–1,5 см).

Прізвища, назви підприємств, установ, організацій у звіті наводяться мовою оригіналу. Скорочення слів і словосполучень виконуються відповідно до чинних стандартів з бібліотечної і видавничої справи.

Текст основної частини курсової роботи поділяють на розділи, підрозділи.

Заголовки структурних частин звіту „ЗМІСТ”, „ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ”, „ВСТУП”, „РОЗДІЛ”, „ВИСНОВКИ”, „СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ”, „ДОДАТКИ” друкуються великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів – маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапка в кінці заголовка не ставиться. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою.

Кожну структурну частину курсової роботи починають з нової сторінки. Усі сторінки курсової роботи підлягають нумерації на загальних засадах. Титульна сторінка входить до загальної нумерації роботи, але номер на ній не ставиться. Номер сторінки ставлять у правому верхньому кутку сторінки без крапки в кінці.

Такі структурні частини курсової роботи як зміст, вступ, висновки, список використаних джерел не мають порядкового номера. Розділи, підрозділи, пункти курсової роботи нумеруються арабськими цифрами. Розділи повинні мати порядкову нумерацію в межах викладення матеріалу курсової роботи та позначатися цифрами без крапки, номер ставиться після слова „РОЗДІЛ”. Заголовок розділу друкується з нового рядка. Підрозділи повинні мати порядкову нумерацію в межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, відокремленого

крапкою. У кінці номера підрозділу ставиться крапка, наприклад „1.1.” (перший підрозділ першого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу.

Ілюстрації (рисунки, схеми, графіки, тощо) розміщуються безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше. На всі ілюстрації мають бути зроблені посилання. Якщо ілюстрація створена не автором звіту, необхідно дотримуватися вимог чинного законодавства про авторські права.

Номер ілюстрації, її назва та пояснювальні підписи розміщуються послідовно під ілюстрацією. Ілюстрації позначаються словом "Рис." і нумеруються послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу та порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка.

Наприклад: Рис. 3.1. (перший рисунок третього розділу).

Цифровий матеріал, як правило, оформляється у вигляді таблиць. Таблицю розташовують безпосередньо після тексту, у якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. На всі таблиці повинні бути посилання в тексті курсової роботи. Нумерація таблиць здійснюється в межах розділу. Номер таблиці складається з номера розділу та порядкового номера таблиці, наприклад, "Таблиця 2.1".

Таблиця повинна мати назву, котра розміщується над нею та друкується симетрично до тексту. Назва та слово "Таблиця" починається з великої літери.

Якщо рядки або графи таблиці виходять за межі формату сторінки, таблицю поділяють на частини, розміщуючи одну частину під іншою або поруч, або переносячи частину таблиці на наступну сторінку, при чому її головка та боковик повторюється у кожній частині таблиці.

При поділі таблиці на частини допускається її головку або боковик замінити відповідно номерами граф чи рядків, нумеруючи їх арабськими цифрами у першій частині таблиці. Слово "Таблиця _" вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть: "Продовження таблиці _" із зазначенням номера таблиці.

Заголовки граф таблиці починають з великої літери, а підзаголовки – з малої, якщо вони складають одне речення з заголовком. Підзаголовки, що мають самостійне значення, пишуться з великої літери. У кінці заголовків і підзаголовків таблиць крапки не ставляться.

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті, так, щоб її можна було читати без повороту переплетеного звіту або з поворотом за стрілкою годинника.

При написанні курсової роботи необхідно робити посилання на джерела та матеріали, результати з яких наводяться в роботі, або на ідеях і висновках яких розробляються дослідження. Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли наявний у них матеріал не входить до останнього видання. Посилання у тексті оформляються у квадратних дужках: [24, с. 103], де перше число означає порядковий номер у списку використаних джерел, друге – номер

сторінки. Якщо наводиться перелічення праць декількох авторів, то в цьому випадку посилання оформляється наступним чином: «... у працях [2 – 5]...».

На всі таблиці курсової роботи повинні бути посилання в тексті, при цьому слово “таблиця” пишуть скорочено, наприклад: “... в табл. 1.2”. у повторних посиланнях вживають скорочено слово “дивись”, наприклад: “див. табл. 1.3”.

При складанні списку використаних джерел необхідно дотримуватись нормативних бібліографічних вимог міжнародних і державного стандартів з обов’язковим наведенням назв праць.

Додатки оформляються як продовження курсової роботи на наступних її сторінках та розміщуються у порядку появи і посилань у тексті курсової роботи. Якщо додатки оформляються на наступних сторінках курсової роботи, кожен з них починають з нової сторінки, їм дають заголовки, надруковані угорі малими літерами з першої великої симетрично стосовно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово „Додаток _” і велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Ґ, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ї. Один додаток позначається як додаток А. Нумерація додатків здійснюється в межах кожного розділу. Наприклад, додатки до першого розділу: А.1, А.2 і т. ін.; додатки до другого розділу: Б.1, Б.2, Б.3 і т. ін.; додатки до третього розділу: В.1, В.2, В.3 і т. ін. У разі посилання у тексті на додатки, вказується їх номер, наприклад дод. А.1.

Форми звітності (фінансової, статистичної), які додаються до курсової роботи, повинні бути правильно оформлені (усі реквізити заповнені) та достовірні. Замість підпису на звітності зазначається прізвище посадових осіб.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Критеріями оцінювання виконання студентом курсової роботи, перш за все, є рівень досягнення запланованих результатів навчання та сформованість загальних та спеціальних компетенцій, які передбачені при вивченні навчальної дисципліни.

Загальні критерії і порядок оцінювання курсової роботи:

Критерії оцінювання	Кількість балів (максимальна)
I. Виконання курсової роботи	
1. Наявність та правильність викладу актуальності теми, мети, завдань, об'єкту і предмету, опису методів дослідження	5
2. Оцінка рівня складності і науковості роботи (глибина аналізу об'єкта дослідження, правильність проведення розрахунків планових показників його розвитку, наявність елементів науково-дослідного характеру, використання комп'ютерних технологій)	20
3. Повнота використання літературних джерел і нормативної бази та культури посилання на них	5
4. Дотримання вимог до загального обсягу роботи, раціональне співвідношення її окремих розділів, відповідність змісту курсового роботи завданню	10
5. Достовірність та обґрунтованість висновків, які одержані в результаті дослідження	5
6. Якість представлення ілюстративного матеріалу та дотримання вимог оформлення роботи	10
7. Своєчасність і самостійність виконання курсової роботи	5
Максимальна кількість балів за виконання курсової роботи	60
II. захист курсової роботи	
1. Рівень володіння змістом роботи, розкриття теми у доповіді	20
2. Чіткість, логічність та лаконічність доповіді	10
3. Аргументованість та коректність відповідей на запитання	10
Максимальна кількість балів за захист курсової роботи	40
Усього	100

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про введення в дію від 27.12.2019 р. № 1371)

Кількість набраних балів за курсову роботу	Національна оцінка за результатами виконання та захисту курсової роботи
90-100	Відмінно
74-89	Добре
60-73	Задовільно
0-59	Незадовільно

7. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

основна

1. Бурик А.Ф. Планування діяльності підприємства :навч. посібник. К.:Центр навчальної літератури, 2017. 260с.
2. Данилюк М. О. Планування і контроль на підприємстві : навч. посіб. / М. О. Данилюк. К. : Ліра-К, 2015. 328 с.
3. Ільчук М.М., Коновал І.А. Бізнес-планування підприємницької діяльності в АПК: Навч. посібник. К.:ЗАТ «Нічлава», 2013. 308 с.
4. Кукоба В. П. Організаційне проектування підприємства : навч. посібник. К. : КНЕУ, 2014. 420 с.
5. Резнік Н.П., Непочатенко О.О., Транченко Л.В., Транченко О.М., Лопатюк Р.І. Планування діяльності підприємств: навчальний посібник. Вид. 2-е, (доп. і перероб.). Київ : КиМУ, 2014. 448 с.
6. Сливозький А. Дж., Моррісон Девід Дж. Зона прибутку. Стратегічна бізнес-модель як запорука завтрашніх прибутків. Пер. з англ. Р. Скакун. Львів: Вид-во Укр. католиц. ун-ту, 2016. 431 с.
- 7.Тарасюк Г.М, Шваб Л.І. Планування діяльності підприємства. Київ :«Каравела», 2015. 368 с.

допоміжна

8. Гусєва О.Ю., Воскобоева О.В., Ромащенко О.С. Планування діяльності підприємства: навчальний посібник. Київ: Державний університет телекомунікацій, 2020. 135с. URL: <http://www.dut.edu.ua/ua/lib/1/category/96/view/2154>
9. Данилюк Т. І. Організаційне проектування підприємства : конспект лекцій. Вид. 2-ге (відредаг. і доповн.). Луцьк : СЛУ ім. Лесі Українки, 2017. 84 с.
- 10.Должанський І.З., Загорна Т.О. Бізнес-план:технологія розробки. Навчальний посібник, 2-е вид.. К.:Центр учбової літератури. 2009. 384 с.
- 11.Дробот В.І., Мартянов В.П., Соловійов М.Ф., Токар А.В. Бізнес-план розвитку сільськогосподарського підприємства. : Навчальний посібник. Київ: Мета, 2003. 336 с.
12. Ільчук М.М. Л.Я. Зрібняк Л.Я Організація і планування сільськогосподарського виробництва: Підручник. Вінниця: Нова книга, 2009. 456 с.
13. Ільчук М.М., Коновал І.А., Ус С.І. Методичні підходи до оцінки ефективності підприємницької діяльності аграрної сфери. *Економіка АПК*. 2017. № 5. С. 51.
14. Ільчук М.М., Ус С.І., Дмитрук М.І., Ільчук О.М.. Теоретичні засади розвитку підприємництва. *Економіка АПК*. 2020. № 3. С. 100 –110.
15. Ільчук М.М., Коновал І.А. Ефективність інвестиційного проекту створення та функціонування високотехнологічного

- сільськогосподарського підприємства. *Економіка АПК*. 2015. № 5 С. 55 – 65.
16. Ільчук М.М., Волощук В.М., Коновал І.А. Бізнес-план інвестиційно-інноваційного проекту будівництва і експлуатації свиногокомплексу потужністю 24000 голів. Київ:ЗАТ «Нічлава», 2011. 66 с.
 17. Ковальська Л. Л., Павлюк Л. В., Савош Л. В. Проектний аналіз : навч. посіб. для студентів ВНЗ. Луцьк : РВВ Луц. НТУ, 2015. 261 с.
 - 18.Македон В.В. Бізнес-планування :Навч.посібник. Київ.:Центр учбової літератури, 2009. 236 с.
 19. Методичні рекомендації з розроблення бізнес-плану підприємств. Затверджено наказом Міністерства економіки України від 6 вересня 2006 р. N 290.
 20. Нелеп В.М. Планування на аграрному підприємстві: Підручник. К.: КНЕУ, 2004. 550 с.
 - 21.Організація і планування сільськогосподарського виробництва. Навчальний посібник/ За ред. Л.Я. Зрібняка, М.М. Ільчука. К.: ЗАТ "Нічлава", 2012. 304 с.
 22. Свинчук А.А., Корнецький А.О., Гончарова М.А., Назарук В.Я., Гусак Н.Є., Туманова А.А. Соціальне підприємництво: від ідеї до суспільних змін. Посібник. Київ: ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2017. 188 с.
 23. Спреклі Ф. Посібник з планування соціального підприємництва.2011. URL:
https://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/posibnik_z_planuvannya_socialnogo_pidpriemstva.pdf
 - 24.Технологічні карти та витрати на вирощування сільськогосподарських культур / За ред. П.Т. Саблука, Д.І. Мазоренка, Г.Є. Мазнева. К.: ННЦ ІАЕ, 2005. 402 с.
 25. Швайка Л.А. Планування діяльності підприємства. К. : Ліра-К, 2014. 268 с.

Інформаційні ресурси

1. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>
2. Верховна Рада України. URL:www.rada.gov.ua
3. Кабінет Міністрів України. URL: www.kmu.gov.ua
4. Міністерство фінансів. URL:www.minfin.gov.ua
5. Державна податкова служба України. URL:www.tax.gov.ua
6. Державна служба статистики України. URL:www.ukrstat.gov.ua
7. Національний інститут стратегічних досліджень. URL:www.niss.gov.ua
8. Центр перспективних соціальних досліджень. URL:www.cpsr.org.ua
9. Антимонопольний комітет України. URL:www.amc.gov.ua
10. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. URL:<https://www.nssmc.gov.ua>
11. Аграрна біржа. URL:<https://agrex.gov.ua>

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Івашків Т.С. Методичні вказівки щодо виконання курсових робіт з дисципліни «Планування бізнесу» для студентів денної та заочної форм навчання освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Ів.-Франківськ : Університет Короля Данила, 2020. 45 с.
2. Ільчук М.М. Л.Я. Зрібняк Л.Я. Організація і планування сільськогосподарського виробництва: Підручник. Вінниця: Нова книга, 2009. 456 с.
3. Ільчук М.М., Коновал І.А. Бізнес-планування підприємницької діяльності в АПК: Навч. посібник. К.:ЗАТ «Нічлава», 2013. 308 с.
4. Організація і планування сільськогосподарського виробництва. Навчальний посібник/ За ред. Л.Я. Зрібняка, М.М. Ільчука. К.: ЗАТ "Нічлава", 2012. 304 с.
5. Курсове проектування та підготовка випускних бакалаврських і магістерських робіт з організації агробізнесу. Навчальний посібник/ За ред. Л.Я.Зрібняка, М.М.Ільчука. Київ: ЗАТ "Нічлава", 2008. 139 с.
6. Левченко Я.С. Методичні рекомендації до виконання курсової роботи з дисципліни «Бізнес-планування» для студентів спеціальності 076 – «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Харків : ХНАДУ. 2020. 45с.
7. Робоча програма виробничої практики для студентів спеціальності 076 – „Підприємництво, торгівля та біржова діяльність” спеціалізації „Розвиток підприємництва та агробізнесу”/уклад. М.М.Ільчук, І.А. Коновал, В.Д. Євтушенко. Київ: НУБіП України, 2019. 34 с.
8. Педагогічна (асистентська) практика. Методичні рекомендації до проходження педагогічної практики здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії спеціальності 076 – «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» /уклад. М.М. Ільчук, І.А. Коновал, О.Д. Барановська, В.О. Яворська, С.І. Ус. Київ :НУБіП України. 2021. 25 с.

ДОДАТКИ

Зразок титульного аркуша курсової роботи

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра організації підприємництва та біржової діяльності

Курсова робота

на тему

**«Планування розвитку галузі рослинництва ТОВ «Нива»
Васильківського району Київської області»**

Виконав (ла) студент (ка) ____ курсу ____
групи економічного факультету
денної (заочної) форми навчання
зі спеціальності „Економіка”

(прізвище, ім'я, по-батькові студента)

Керівник:

(посада, прізвище, ініціали викладача)

Оцінка: Кількість балів: _____

Національна шкала _____

Члени комісії:

(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

Київ-2021

Зразок змісту до курсового роботи на тему «Планування розвитку галузі
рослинництва сільськогосподарського підприємства»

ЗМІСТ

	стор.
ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ПЛАНУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА	5
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ ГАЛУЗІ РОСЛИННИЦТВА	9
2.1. Організаційно-економічні умови підприємства	9
2.2. Спеціалізація підприємства	11
2.3. Організація рослинництва	13
2.4. Економічна ефективність виробництва продукції рослинництва	16
РОЗДІЛ 3. ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ РОСЛИННИЦТВА	20
3.1. Обґрунтування виробничої програми з рослинництва	20
3.1.1. Планування врожайності сільськогосподарських культур ...	20
3.1.2. Планування розміру посівних площ, виробництва продукції та її розподіл	23
3.2. Планування засобів виробництва	28
3.3. Планування трудових ресурсів	31
3.4. Планування собівартості виробництва та фінансових результатів реалізації продукції.....	33
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	36
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	38
ДОДАТКИ	40
Додаток А. Технологічна карта вирощування озимої пшениці (або іншої культури)	41

Факультет ЕкономічнийФорма навчання денна /заочна

Спеціальність 051 – «Економіка»

ОПП «Економіка підприємства»

РЕЦЕНЗІЯ

на курсову роботу

з дисципліни Планування і контроль на підприємстві

студента _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

на тему _____

Результати оцінювання курсової роботи

№ п/п	Критерії оцінювання курсової роботи	Мак. кіл-ть балів	Отрим. балів	Приміт
I. Виконання курсової роботи				
1	Наявність та правильність викладу актуальності теми, мети, завдань, об'єкту і предмету, опису методів дослідження	5		
2	Оцінка рівня складності і науковості роботи (глибина аналізу об'єкта дослідження, правильність проведення розрахунків планових показників його розвитку, наявність елементів науково-дослідного характеру, використання комп'ютерних технологій)	20		
3	Повнота використання літературних джерел і нормативної бази та культури посилання на них	5		
4	Дотримання вимог до загального обсягу роботи, раціональне співвідношення її окремих розділів, відповідність змісту курсової роботи завданню	10		
5	Достовірність та обґрунтованість висновків, які одержані в результаті дослідження	5		
6	Якість представлення ілюстративного матеріалу та дотримання вимог оформлення роботи	10		
7	Своєчасність і самостійність виконання курсової роботи	5		
Кількість балів за виконання курсової роботи		60		
II. Захист курсової роботи				
1	Рівень володіння змістом роботи, розкриття теми у доповіді	20		
2	Чіткість, логічність та лаконічність доповіді	10		
3	Аргументованість та коректність відповідей на запитання	10		
Кількість балів за захист курсової роботи		40		
Усього		100		

Роботу перевірів: _____

(підпис)

(прізвище та ініціали керівника)

“ _____ ” _____ 20 ____ р.

Роботу захищено “ _____ ” _____ 20 ____ р.

Вихідні дані для виконання курсової роботи (варіант визначається за номером студента у списку групи)

Площа посіву культур у 2019 р.	Варіанти												
Культура	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Озима пшениця	261	271	281	291	301	311	321	331	341	351	261	271	281
Кукурудза	489	509	529	549	569	589	609	629	649	669	489	509	529
Ячмінь	454	464	474	484	494	504	514	524	534	544	455	465	474
Соя	246	256	266	276	286	296	306	316	326	336	246	256	266
Соняшник	257	267	277	287	297	307	317	327	337	347	257	267	277
Кукурудза на силос	208	208	208	208	208	208	208	208	208	208	209	209	209
Кукурудза на зелений корм	96	96	96	96	96	96	96	96	96	96	97	97	97
Озимі на зелений корм	183	183	183	183	183	183	183	183	183	183	184	184	184
Овес на зелений корм	96	96	96	96	96	96	96	96	96	96	96,5	96,5	96,5
Багаторічні трави на сіно	188	188	188	188	188	188	188	188	188	188	189	189	189
Багаторічні трави на зелений корм	214	214	214	214	214	214	214	214	214	214	215	215	215
Разом	2692	2752	2812	2872	2932	2992	3052	3112	3172	3232	2698	2758	2817

Площа посіву культур у 2019 р.	Варіанти												
Культура	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Озима пшениця	291	301	311	321	331	341	351	261	271	281	291	301	311
Кукурудза	549	569	589	609	629	649	669	489	509	529	549	569	589
Ячмінь	484	494	504	514	524	534	544	456	465	474	484	494	504
Соя	276	286	296	306	316	326	336	246	256	266	276	286	296
Соняшник	287	297	307	317	327	337	347	257	267	277	287	297	307
Кукурудза на силос	209	209	209	209	209	209	209	210	210	210	210	210	210
Кукурудза на зелений корм	97	97	97	97	97	97	97	97	97	97	97	97	97
Озимі на зелений корм	184	184	184	184	184	184	184	185	185	185	185	185	185
Овес на зелений корм	96,5	96,5	96,5	96,5	96,5	96,5	96,5	97	97	97	97	97	97
Багаторічні трави на сіно	189	189	189	189	189	189	189	190	190	190	190	190	190
Багаторічні трави на зелений корм	215	215	215	215	215	215	215	216	216	216	216	216	216
Разом	2877	2937	2997	3057	3117	3177	3237	2704	2763	2822	2882	2942	3002

Продовження додатку Д

Площа посіву культур у 2020 р.	Варіанти												
Культура	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Озима пшениця	246	256	266	276	286	296	306	316	326	336	246	256	266
Кукурудза	516	536	556	576	596	616	636	656	676	696	516	536	556
Ячмінь	465	475	485	495	505	515	525	535	545	555	466	476	485
Соя	248	258	268	278	288	298	308	318	328	338	248	258	268
Соняшник	234	244	254	264	274	284	294	304	314	324	234	244	254
Кукурудза на силос	192	192	192	192	192	192	192	192	192	192	193	193	193
Кукурудза на зелений корм	91,5	91,5	91,5	91,5	91,5	91,5	91,5	91,5	91,5	91,5	92	92	92
Озимі на зелений корм	214	214	214	214	214	214	214	214	214	214	215	215	215
Овес на зелений корм	91,5	91,5	91,5	91,5	91,5	91,5	91,5	91,5	91,5	91,5	92	92	92
Багаторічні трави на сіно	206	206	206	206	206	206	206	206	206	206	207	207	207
Багаторічні трави на зелений корм	188	188	188	188	188	188	188	188	188	188	189	189	189
Разом	2692	2752	2812	2872	2932	2992	3052	3112	3172	3232	2698	2758	2817

Площа посіву культур у 2020 р.	Варіанти												
Культура	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Озима пшениця	276	286	296	306	316	326	336	246	256	266	276	286	296
Кукурудза	576	596	616	636	656	676	696	516	536	556	576	596	616
Ячмінь	495	505	515	525	535	545	555	467	476	485	495	505	515
Соя	278	288	298	308	318	328	338	248	258	268	278	288	298
Соняшник	264	274	284	294	304	314	324	234	244	254	264	274	284
Кукурудза на силос	193	193	193	193	193	193	193	194	194	194	194	194	194
Кукурудза на зелений корм	92	92	92	92	92	92	92	92,5	92,5	92,5	92,5	92,5	92,5
Озимі на зелений корм	215	215	215	215	215	215	215	216	216	216	216	216	216
Овес на зелений корм	92	92	92	92	92	92	92	92,5	92,5	92,5	92,5	92,5	92,5
Багаторічні трави на сіно	207	207	207	207	207	207	207	208	208	208	208	208	208
Багаторічні трави на зелений корм	189	189	189	189	189	189	189	190	190	190	190	190	190
Разом	2877	2937	2997	3057	3117	3177	3237	2704	2763	2822	2882	2942	3002

Урожайність с.-г. культур у 2019 р.	Варіанти												
Культура	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Озима пшениця	56,3	59,1	57,4	53,5	58,0	54,0	54,6	59,7	55,2	58,6	54,6	57,4	55,2
Кукурудза	86,4	88,1	82,1	89,0	82,9	83,8	91,6	84,7	89,9	83,8	88,1	84,7	89,9
Ячмінь	42,1	40,0	43,4	40,4	40,8	44,6	41,3	43,8	40,8	42,9	41,3	43,8	40,0
Соя	31,6	32,5	30,3	30,7	33,5	31,0	32,9	30,7	32,2	31,0	32,9	30,0	33,8
Соняшник	33,7	32,4	32,7	35,7	33,0	35,0	32,7	34,4	33,0	35,0	32,0	36,1	33,4
Кукурудза на силос	448	435	475	439	466	435	457	439	466	426	479	444	457
Кукурудза на зелений корм	390	413	382	406	378	398	382	406	371	417	386	398	402
Озимі на зелений корм	176	172	183	171	180	172	183	167	188	174	180	181	183
Овес на зелений корм	169	176	164	172	166	176	161	181	167	172	174	176	166
Багаторічні трави на сіно	43	42	44	42	45	41	46	43	44	44	45	42	43
Багаторічні трави на зелений корм	340	347	333	354	323	364	337	347	350	354	333	337	320

Урожайність с.-г. культур у 2019 р.	Варіанти												
Культура	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Озима пшениця	58,6	53,5	60,2	55,7	57,4	58,0	58,6	55,2	55,7	52,9	59,7	51,8	54,0
Кукурудза	82,1	92,4	85,5	88,1	89,0	89,9	84,7	85,5	81,2	91,6	79,5	82,9	89,0
Ячмінь	45,0	41,7	42,9	43,4	43,8	41,3	41,7	39,6	44,6	38,7	40,4	43,4	44,6
Соя	31,3	32,2	32,5	32,9	31,0	31,3	29,7	33,5	29,1	30,3	32,5	33,5	32,5
Соняшник	34,4	34,7	35,0	33,0	33,4	31,7	35,7	31,0	32,4	34,7	35,7	34,7	31,3
Кукурудза на силос	461	466	439	444	421	475	412	430	461	475	461	417	439
Кукурудза на зелений корм	406	382	386	367	413	359	374	402	413	402	363	382	421
Озимі на зелений корм	172	174	165	187	162	169	181	187	181	164	172	190	180
Овес на зелений корм	167	159	179	155	162	174	179	174	157	166	183	172	171
Багаторічні трави на сіно	40	46	40	41	44	46	44	40	42	46	44	43	40
Багаторічні трави на зелений корм	360	313	326	350	360	350	316	333	367	347	343	316	333

Урожайність с.-г. культур у 2020 р.	Варіанти												
Культура	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Озима пшениця	55,4	56,5	54,3	57,6	52,6	59,3	54,8	56,5	57,1	57,6	54,3	54,8	52,1
Кукурудза	92,6	90,7	96,3	88,0	99,1	91,7	94,5	95,4	96,3	90,7	91,7	87,0	98,2
Ячмінь	40,7	42,3	38,7	43,5	40,3	41,5	41,9	42,3	39,9	40,3	38,3	43,1	37,4
Соя	34,3	32,6	36,7	34,0	35,0	35,3	35,7	33,6	34,0	32,2	36,4	31,6	32,9
Соняшник	30,5	32,6	30,2	31,1	31,4	31,7	29,9	30,2	28,7	32,3	28,1	29,3	31,4
Кукурудза на силос	452	447	461	466	470	443	447	425	479	416	434	466	479
Кукурудза на зелений корм	410	418	422	426	402	406	385	435	377	394	422	435	422
Озимі на зелений корм	165	170	172	162	163	155	175	152	158	170	175	170	153
Овес на зелений корм	155	161	152	153	146	164	143	149	160	164	160	144	152
Багаторічні трави на сіно	42	41	42	39	45	39	40	43	45	43	39	41	45
Багаторічні трави на зелений корм	351	347	330	372	323	337	362	372	362	326	344	379	358

Урожайність с.-г. культур у 2020 р.	Варіанти												
Культура	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Озима пшениця	58,7	51,0	53,2	57,1	58,7	57,1	51,5	54,3	59,8	56,5	56,0	51,5	54,3
Кукурудза	85,2	88,9	95,4	98,2	95,4	86,1	90,7	100,0	94,5	93,5	86,1	90,7	89,8
Ячмінь	39,1	41,9	43,1	41,9	37,9	39,9	44,0	41,5	41,1	37,9	39,9	39,5	40,3
Соя	35,3	36,4	35,3	31,9	33,6	37,0	35,0	34,6	31,9	33,6	33,3	34,0	31,6
Соняшник	32,3	31,4	28,4	29,9	32,9	31,1	30,8	28,4	29,9	29,6	30,2	28,1	31,7
Кукурудза на силос	466	420	443	488	461	457	420	443	438	447	416	470	479
Кукурудза на зелений корм	381	402	443	418	414	381	402	398	406	377	426	435	431
Озимі на зелений корм	162	178	168	167	153	162	160	163	152	172	175	173	160
Овес на зелений корм	167	158	157	144	152	150	153	143	161	164	163	150	149
Багаторічні трави на сіно	43	42	39	41	41	42	39	44	45	44	41	40	39
Багаторічні трави на зелений корм	355	326	344	340	347	323	365	372	369	340	337	330	358

Валовий збір культур у 2019 р.	Варіанти												
Культура	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Озима пшениця	14694	16020	16137	15564	17455	16809	17530	19753	18814	20552	14253	15562	15504
Кукурудза	42250	44857	43420	48857	47195	49363	55775	53259	58317	56068	43095	43098	47534
Ячмінь	19113	18558	20554	19561	20173	22492	21207	22943	21807	23360	18772	20360	18958
Соя	7774	8332	8069	8460	9580	9167	10056	9686	10508	10405	8085	7685	8994
Соняшник	8661	8638	9055	10252	9809	10760	10362	11240	11130	12162	8228	9628	9242
Кукурудза на силос	93184	90388	98775	91320	96911	90388	95048	91320	96911	88525	100186	92696	95505
Кукурудза на зелений корм	37440	39686	36691	38938	36317	38189	36691	38938	35568	40061	37259	38388	38764
Озимі на зелений корм	32208	31564	33496	31242	32852	31564	33496	30598	34463	31886	33032	33356	33679
Овес на зелений корм	16224	16873	15737	16548	15900	16873	15413	17360	16062	16548	16798	16961	15982
Багаторічні трави на сіно	8084	7841	8246	7922	8407	7680	8650	8003	8246	8327	8452	7964	8046
Багаторічні трави на зелений корм	72760	74215	71305	75670	69122	77853	72032	74215	74943	75670	71638	72369	68714

Валовий збір культур у 2019 р.	Варіанти												
Культура	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Озима пшениця	17039	16099	18735	17892	19008	19774	20552	14400	15105	14871	17366	15591	16809
Кукурудза	45062	52603	50381	53670	55976	58317	56646	41827	41339	48448	43639	47195	52416
Ячмінь	21803	20589	21643	22289	22943	22032	22673	18046	20751	18359	19561	21421	22492
Соя	8634	9218	9634	10056	9786	10199	9981	8240	7442	8069	8983	9580	9634
Соняшник	9865	10309	10760	10469	10910	10675	12396	7968	8638	9615	10252	10309	9622
Кукурудза на силос	96441	97377	91759	92696	88014	99250	86141	90317	96902	99725	96902	87494	92198
Кукурудза на зелений корм	39140	36882	37259	35377	39893	34624	36130	38965	40100	38965	35182	37073	40856
Озимі на зелений корм	31736	32060	30441	34327	29793	31089	33356	34514	33537	30281	31909	35165	33211
Овес на зелений корм	16145	15330	17287	15004	15656	16798	17287	16885	15245	16065	17704	16721	16557
Багаторічні трави на сіно	7639	8615	7477	7802	8371	8615	8371	7598	8007	8824	8333	8252	7598
Багаторічні трави на зелений корм	77486	67252	70176	75293	77486	75293	67983	71971	79315	74909	74174	68299	71971

Продовження додатку Д

Валовий збір культур у 2020 р.	Варіанти												
Культура	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Озима пшениця	13628	14466	14442	15902	15052	17546	16783	17857	18602	19359	13356	14041	13852
Кукурудза	47782	48641	53545	50671	59053	56471	60071	62568	65102	63161	47304	46656	54575
Ячмінь	18926	20106	18753	21557	20348	21380	22009	22645	21738	22363	17828	20536	18160
Соя	8506	8407	9836	9440	10076	10528	10987	10689	11138	10898	9017	8141	8825
Соняшник	7137	7963	7670	8213	8608	9008	8788	9179	9002	10475	6566	7144	7979
Кукурудза на силос	69427	68733	70816	71510	72204	68039	68733	65262	73593	63873	66997	71882	73976
Кукурудза на зелений корм	37515	38265	38640	39016	36765	37140	35264	39766	34514	36014	38852	39983	38852
Озимі на зелений корм	35310	36369	36722	34604	34957	33191	37429	32485	33898	36369	37604	36539	32992
Овес на зелений корм	14183	14750	13899	14041	13332	15033	13048	13615	14608	15033	14688	13262	13975
Багаторічні трави на сіно	8652	8479	8565	8133	9171	7960	8306	8912	9171	8912	8085	8520	9390
Багаторічні трави на зелений корм	65988	65328	62029	69947	60709	63348	67968	69947	67968	61369	65012	71646	67666

Валовий збір культур у 2020 р.	Варіанти												
Культура	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Озима пшениця	16208	14577	15742	17461	18557	18602	17311	13356	15317	15031	15443	14735	16070
Кукурудза	49071	52982	58753	62427	62568	58216	63161	51604	50626	52000	49604	54086	55330
Ячмінь	19341	21170	22218	22009	20250	21738	24396	19387	19567	18358	19744	19937	20751
Соя	9821	10471	10528	9825	10689	12150	11825	8591	8230	9009	9249	9780	9404
Соняшник	8535	8608	8056	8788	10014	9769	9981	6637	7293	7515	7971	7688	9008
Кукурудза на силос	71882	64904	68393	75372	71185	70487	64904	68747	68046	69449	64538	72956	74359
Кукурудза на зелений корм	35080	36966	40738	38474	38097	35080	36966	36787	37546	34891	39442	40201	39821
Озимі на зелений корм	34766	38313	36185	35830	32992	34766	34411	35284	32789	37066	37778	37422	34571
Овес на зелений корм	15401	14545	14403	13262	13975	13832	14117	13191	14911	15198	15054	13907	13764
Багаторічні трави на сіно	8868	8781	8085	8520	8433	8607	7998	9085	9260	9173	8474	8387	8212
Багаторічні трави на зелений корм	67002	61695	65012	64349	65676	61032	68993	70691	70025	64689	64022	62689	68024

Продовження додатку Д

Обсяги реалізації продукції у 2019 р.	Варіанти												
Культура	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Озима пшениця	12864	14102	14191	13625	15399	14763	15427	17517	16603	18231	12443	13665	13587
Кукурудза	30177	32523	31230	36123	34628	36579	42349	40085	44637	42613	30937	30940	34932
Ячмінь	9359	8809	10684	9718	10278	12458	11215	12843	11742	13196	9033	10519	9167
Соя	6996	7499	7262	7614	8622	8250	9051	8717	9457	9365	7276	6917	8095
Соняшник	7795	7774	8149	9227	8828	9684	9326	10116	10017	10945	7405	8665	8317
Обсяги реалізації продукції у 2020 р.	Варіанти												
Культура	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Озима пшениця	11885	12659	12613	13979	13149	15497	14750	15748	16434	17131	11624	12252	12051
Кукурудза	35158	35931	40345	37758	45302	42978	46219	48465	50746	48999	34727	34144	41271
Ячмінь	9156	10256	8948	11590	10420	11378	11953	12536	11652	12223	8112	10662	8385
Соя	7656	7566	8852	8496	9068	9475	9888	9620	10024	9808	8115	7327	7942
Соняшник	6423	7167	6903	7392	7747	8108	7909	8261	8102	9427	5909	6430	7181

Обсяги реалізації продукції у 2019 р.	Варіанти												
Культура	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Озима пшениця	15023	14109	16591	15768	16806	17512	18229	12581	13228	12984	15332	13623	14759
Кукурудза	32707	39494	37494	40455	42530	44637	43133	29796	29357	35755	31427	34627	39326
Ячмінь	11848	10673	11652	12243	12843	11955	12543	8340	10891	8598	9718	11463	12458
Соя	7771	8297	8671	9051	8807	9179	8982	7416	6698	7262	8085	8622	8671
Соняшник	8879	9278	9684	9422	9819	9608	11156	7171	7774	8653	9227	9278	8660
Обсяги реалізації продукції у 2020 р.	Варіанти												
Культура	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Озима пшениця	14267	12696	13781	15392	16411	16432	15183	11621	13462	13169	13538	12844	14090
Кукурудза	36318	39838	45032	48338	48465	44548	48999	38597	37717	38954	36797	40831	41951
Ячмінь	9485	11201	12174	11953	10261	11652	14155	9590	9741	8573	9867	10029	10780
Соя	8839	9424	9475	8842	9620	10935	10643	7732	7407	8108	8324	8802	8463
Соняшник	7682	7747	7250	7909	9012	8792	8983	5974	6564	6763	7174	6920	8108

Собівартість 1 ц продукції у 2019 р.	Варіанти												
Культура	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Озима пшениця	331,6	324,9	318,3	348,1	324,9	338,2	341,5	324,9	338,2	318,3	341,5	324,9	331,6
Кукурудза	259,9	249,5	272,9	254,7	265,1	267,7	254,7	265,1	249,5	267,7	254,7	259,9	254,7
Ячмінь	338,8	355,7	332,0	345,6	349,0	332,0	345,6	325,2	349,0	332,0	338,8	332,0	345,6
Соя	559,1	547,9	570,3	575,8	547,9	570,3	536,7	575,8	547,9	559,1	547,9	570,3	547,9
Соняшник	562,5	573,8	579,4	551,3	573,8	540,0	579,4	551,3	562,5	551,3	573,8	551,3	551,3
Кукурудза на силос	74,9	77,1	73,4	76,4	71,9	77,1	73,4	74,9	73,4	76,4	73,4	73,4	72,6
Кукурудза на зелений корм	53,6	52,6	54,7	51,5	55,2	52,6	53,6	52,6	54,7	52,6	52,6	52,0	53,1
Озимі на зелений корм	56,2	57,3	53,9	57,8	55,0	56,2	55,0	57,3	55,0	55,0	54,5	55,6	54,5
Овес на зелений корм	53,2	51,0	54,8	52,1	53,2	52,1	54,2	52,1	52,1	51,6	52,6	51,6	54,2
Багаторічні трави на сіно	146,9	151,3	143,9	146,9	143,9	149,8	143,9	143,9	142,5	145,4	142,5	149,8	142,5
Багаторічні трави на зелений корм	40,3	39,5	40,3	39,5	41,1	39,5	39,5	39,1	39,9	39,1	41,1	39,1	38,7

Собівартість 1 ц продукції у 2019 р.	Варіанти												
Культура	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Озима пшениця	324,9	338,2	324,9	324,9	321,6	328,2	321,6	338,2	321,6	318,3	318,3	338,2	358,1
Кукурудза	265,1	254,7	254,7	252,1	257,3	252,1	265,1	252,1	249,5	249,5	265,1	280,7	252,1
Ячмінь	332,0	332,0	328,6	335,4	328,6	345,6	328,6	325,2	325,2	345,6	365,9	328,6	321,9
Соя	547,9	542,3	553,5	542,3	570,3	542,3	536,7	536,7	570,3	603,8	542,3	531,1	570,3
Соняшник	545,6	556,9	545,6	573,8	545,6	540,0	540,0	573,8	607,5	545,6	534,4	573,8	585,0
Кукурудза на силос	74,1	72,6	76,4	72,6	71,9	71,9	76,4	80,9	72,6	71,1	76,4	77,9	72,6
Кукурудза на зелений корм	52,0	54,7	52,0	51,5	51,5	54,7	57,9	52,0	51,0	54,7	55,8	52,0	52,6
Озимі на зелений корм	57,3	54,5	53,9	53,9	57,3	60,7	54,5	53,4	57,3	58,4	54,5	55,0	55,0
Овес на зелений корм	51,6	51,0	51,0	54,2	57,4	51,6	50,5	54,2	55,3	51,6	52,1	52,1	55,3
Багаторічні трави на сіно	141,0	141,0	149,8	158,6	142,5	139,5	149,8	152,8	142,5	143,9	143,9	152,8	151,3
Багаторічні трави на зелений корм	38,7	41,1	43,5	39,1	38,3	41,1	41,9	39,1	39,5	39,5	41,9	41,5	43,5

Собівартість 1 ц продукції у 2020 р.	Варіанти												
Культура	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Озима пшениця	338,8	332,0	338,8	332,0	345,6	332,0	332,0	328,6	335,4	328,6	345,6	328,6	325,2
Кукурудза	264,2	264,2	258,9	269,5	258,9	258,9	256,2	261,5	256,2	269,5	256,2	253,6	253,6
Ячмінь	369,4	362,0	376,8	362,0	362,0	358,3	365,7	358,3	376,8	358,3	354,6	354,6	376,8
Соя	537,0	547,8	526,3	526,3	520,9	531,6	520,9	547,8	520,9	515,5	515,5	547,8	580,0
Соняшник	563,6	552,3	552,3	546,7	558,0	546,7	574,9	546,7	541,1	541,1	574,9	608,7	546,7
Кукурудза на силос	77,0	75,5	74,7	76,3	74,7	78,6	74,7	74,0	74,0	78,6	83,2	74,7	73,2
Кукурудза на зелений корм	55,4	53,8	54,9	53,8	56,5	53,8	53,2	53,2	56,5	59,9	53,8	52,7	56,5
Озимі на зелений корм	58,1	57,5	56,3	59,2	56,3	55,8	55,8	59,2	62,7	56,3	55,2	59,2	60,4
Овес на зелений корм	57,0	55,3	58,1	55,3	54,7	54,7	58,1	61,6	55,3	54,2	58,1	59,3	55,3
Багаторічні трави на сіно	154,0	157,0	149,3	147,8	147,8	157,0	166,3	149,3	146,3	157,0	160,1	149,3	150,9
Багаторічні трави на зелений корм	42,7	41,4	41,0	41,0	43,6	46,1	41,4	40,6	43,6	44,4	41,4	41,9	41,9

Собівартість 1 ц продукції у 2020 р.	Варіанти												
Культура	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Озима пшениця	325,2	345,6	365,9	328,6	321,9	345,6	352,3	328,6	332,0	332,0	352,3	349,0	365,9
Кукурудза	269,5	285,3	256,2	251,0	269,5	274,7	256,2	258,9	258,9	274,7	272,1	285,3	277,4
Ячмінь	398,9	358,3	350,9	376,8	384,1	358,3	362,0	362,0	384,1	380,4	398,9	387,8	395,2
Соя	520,9	510,2	547,8	558,5	520,9	526,3	526,3	558,5	553,1	580,0	563,9	574,6	553,1
Соняшник	535,4	574,9	586,1	546,7	552,3	552,3	586,1	580,5	608,7	591,8	603,1	580,5	586,1
Кукурудза на силос	78,6	80,1	74,7	75,5	75,5	80,1	79,4	83,2	80,9	82,4	79,4	80,1	75,5
Кукурудза на зелений корм	57,7	53,8	54,3	54,3	57,7	57,1	59,9	58,2	59,3	57,1	57,7	54,3	54,3
Озимі на зелений корм	56,3	56,9	56,9	60,4	59,8	62,7	61,0	62,1	59,8	60,4	56,9	56,9	56,3
Овес на зелений корм	55,9	55,9	59,3	58,7	61,6	59,9	61,0	58,7	59,3	55,9	55,9	55,3	58,7
Багаторічні трави на сіно	150,9	160,1	158,6	166,3	161,7	164,7	158,6	160,1	150,9	150,9	149,3	158,6	161,7
Багаторічні трави на зелений корм	44,4	44,0	46,1	44,9	45,7	44,0	44,4	41,9	41,9	41,4	44,0	44,9	41,4

Продовження додатку Д

Ціна 1 ц продукції у 2019 р.(без ПДВ), грн	Варіанти												
Культура	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Озима пшениця	447,6	461,0	434,2	425,2	474,5	478,9	429,7	456,6	411,8	429,7	443,1	478,9	456,6
Кукурудза	361,7	350,8	343,6	383,4	387,0	347,2	368,9	332,8	347,2	358,1	387,0	368,9	383,4
Ячмінь	415,8	395,0	440,7	444,9	399,2	424,1	382,5	399,2	411,6	444,9	424,1	440,7	399,2
Соя	786,2	833,4	841,2	754,8	801,9	723,3	754,8	778,3	841,2	801,9	833,4	754,8	770,5
Соняшник	893,4	955,9	857,7	911,3	821,9	857,7	884,5	955,9	911,3	947,0	857,7	875,5	920,2
Ціна 1 ц продукції у 2020 р. (без ПДВ), грн	Варіанти												
Культура	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Озима пшениця	466,7	499,4	476,0	494,7	448,0	457,4	480,7	485,4	504,0	448,0	438,7	429,4	480,7
Кукурудза	375,4	382,9	397,9	360,4	367,9	386,7	390,4	405,4	360,4	352,9	345,4	386,7	401,7
Ячмінь	433,6	459,6	416,3	424,9	446,6	450,9	468,3	416,3	407,6	398,9	446,6	464,0	424,9
Соя	833,3	800,0	816,6	858,3	866,6	900,0	800,0	783,3	766,6	858,3	891,6	816,6	791,6
Соняшник	916,7	898,4	944,2	953,4	990,0	880,0	861,7	843,4	944,2	980,9	898,4	870,9	834,2

Ціна 1 ц продукції у 2019 р.(без ПДВ), грн	Варіанти												
Культура	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Озима пшениця	474,5	429,7	438,6	461,0	465,5	483,4	429,7	420,7	411,8	461,0	478,9	438,6	425,2
Кукурудза	347,2	354,5	372,6	376,2	390,6	347,2	340,0	332,8	372,6	387,0	354,5	343,6	329,1
Ячмінь	407,5	428,3	432,4	449,1	399,2	390,9	382,5	428,3	444,9	407,5	395,0	378,4	440,7
Соя	809,8	817,6	849,1	754,8	739,0	723,3	809,8	841,2	770,5	746,9	715,4	833,4	841,2
Соняшник	929,1	964,9	857,7	839,8	821,9	920,2	955,9	875,5	848,7	813,0	947,0	955,9	973,8
Ціна 1 ц продукції у 2020 р. (без ПДВ), грн	Варіанти												
Культура	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Озима пшениця	499,4	457,4	443,4	424,7	494,7	499,4	508,7	452,7	434,0	424,7	452,7	494,7	485,4
Кукурудза	367,9	356,6	341,6	397,9	401,7	409,2	364,1	349,1	341,6	364,1	397,9	390,4	405,4
Ячмінь	411,9	394,6	459,6	464,0	472,6	420,6	403,2	394,6	420,6	459,6	450,9	468,3	459,6
Соя	758,3	883,3	891,6	908,3	808,3	775,0	758,3	808,3	883,3	866,6	900,0	883,3	775,0
Соняшник	971,7	980,9	999,2	889,2	852,5	834,2	889,2	971,7	953,4	990,0	971,7	852,5	861,7

Тваринництво	Варіанти												
Показники	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Поголів'я корів у 2019 р.	540	540,0	540,0	540,0	540,0	540,0	540,0	540,0	540,0	540,0	540,0	540,0	540,0
Річна продуктивність корів, кг	6873	7217	7010	6529	7079	6598	6667	7285	6736	7148	6667	7010	6736
Валовий надій, ц	37114	38970	37856	35258	38228	35630	36001	39341	36372	38599	36001	37856	36372
Обсяг реалізації молока, ц	35630	37411	36342	33848	36699	34204	34561	37767	34917	37055	34561	36342	34917
Собівартість 1 ц молока, грн	734,2	719,5	704,8	770,9	719,5	748,9	756,2	719,5	748,9	704,8	756,2	719,5	734,2
Ціна 1 ц молока (без ПДВ), грн	802,8	826,9	778,7	762,7	851,0	859,0	770,7	818,9	738,6	770,7	794,8	859,0	818,9

Поголів'я корів у 2020 р.	540	540	540	540	540	540	540	540	540	540	540	540	540
Річна продуктивність корів, кг	7010	6736	7148	6529	7354	6804	7010	7079	7148	6736	6804	6461	7285
Валовий надій, ц	37856	36372	38599	35258	39712	36743	37856	38228	38599	36372	36743	34887	39341
Обсяг реалізації молока, ц	36342	34917	37055	33848	38124	35273	36342	36699	37055	34917	35273	33492	37767
Собівартість 1 ц молока, грн	748,3	748,3	718,4	817,8	733,3	763,3	762,9	740,8	755,5	747,7	762,9	718,4	733,0
Ціна 1 ц молока (без ПДВ), грн	893,4	877,2	858,5	761,5	867,3	920,2	833,6	919,8	737,4	753,5	760,5	920,2	911,3

Тваринництво	Варіанти												
Показники	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Поголів'я корів у 2019 р.	540,0	540,0	540,0	540,0	540,0	540,0	540,0	540,0	540,0	540,0	540,0	540,0	540,0
Річна продуктивність корів, кг	7148	6529	7354	6804	7010	7079	7148	6736	6804	6461	7285	6323	6598
Валовий надій, ц	38599	35258	39712	36743	37856	38228	38599	36372	36743	34887	39341	34145	35630
Обсяг реалізації молока, ц	37055	33848	38124	35273	36342	36699	37055	34917	35273	33492	37767	32779	34204
Собівартість 1 ц молока, грн	719,5	748,9	719,5	719,5	712,2	726,9	712,2	748,9	712,2	704,8	704,8	748,9	792,9
Ціна 1 ц молока (без ПДВ), грн	851,0	770,7	786,8	826,9	834,9	867,1	770,7	754,7	738,6	826,9	859,0	786,8	762,7

Поголів'я корів у 2020 р.	540	540	540	540	540	540	540	540	540	540	540	540	540
Річна продуктивність корів, кг	6323	6598	7079	7285	7079	6392	6736	7423	7010	6942	6392	6736	6667
Валовий надій, ц	34145	35630	38228	39341	38228	34516	36372	40083	37856	37485	34516	36372	36001
Обсяг реалізації молока, ц	32779	34204	36699	37767	36699	33136	34917	38480	36342	35986	33136	34917	34561
Собівартість 1 ц молока, грн	763,3	841,1	725,8	710,9	755,5	786,2	718,4	763,3	725,8	762,3	755,0	841,1	865,9
Ціна 1 ц молока (без ПДВ), грн	867,3	761,5	744,6	911,6	929,1	982,9	777,5	729,9	699,0	834,2	947,0	851,0	856,7

Поголів'я молодняку ВРХ	Варіанти												
Показники	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Поголів'я молодняку ВРХ у 2019 р.	821	862	837	780	846	788	796	870	805	854	796	837	805
Річна продуктивність, ц	2,6	2,7	2,7	2,5	2,7	2,5	2,5	2,8	2,5	2,7	2,5	2,7	2,5
Валове виробництво м'яса	2135	2353	2221	1926	2265	1967	2008	2398	2050	2309	2008	2221	2050
Обсяг реалізації м'яса ВРХ, ц	2028	2236	2110	1830	2151	1869	1908	2279	1948	2193	1908	2110	1948
Собівартість 1 ц м'яса, грн	3048	2987,0	2926,1	3200,4	2987,0	3109,0	3139,4	2987,0	3109,0	2926,1	3139,4	2987,0	3048,0
Ціна 1 ц м'яса ВРХ (без ПДВ), грн	2964	3052,9	2875,1	2815,8	3141,8	3171,5	2845,4	3023,3	2726,9	2845,4	2934,4	3171,5	3023,3

Поголів'я молодняку ВРХ у 2020 р.	829	870	888	843	869	834	809	858	840	874	848	865	847
Річна продуктивність, ц	2,65	2,7	2,6	2,8	2,5	2,8	2,6	2,7	2,7	2,8	2,6	2,6	2,5
Валове виробництво м'яса	2197	2353	2306	2325	2187	2365	2122	2318	2294	2409	2202	2269	2111
Обсяг реалізації м'яса ВРХ, ц	2087	2235	2190	2208	2078	2247	2016	2202	2179	2288	2092	2155	2005
Собівартість 1 ц м'яса, грн	3478	3408,4	3478,0	3408,4	3547,6	3408,4	3408,4	3373,7	3443,2	3373,7	3547,6	3373,7	3338,9
Ціна 1 ц м'яса ВРХ (без ПДВ), грн	3083	3298,8	3144,7	3268,0	2959,7	3021,3	3175,5	3206,3	3329,6	2959,7	2898,0	2836,4	3175,5

Поголів'я молодняку ВРХ	Варіанти												
Показники	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Поголів'я молодняку ВРХ у 2019 р.	854	780	878	813	837	846	854	805	813	772	870	755	788
Річна продуктивність, ц	2,7	2,5	2,8	2,6	2,7	2,7	2,7	2,5	2,6	2,4	2,8	2,4	2,5
Валове виробництво м'яса	2309	1926	2444	2092	2221	2265	2309	2050	2092	1886	2398	1807	1967
Обсяг реалізації м'яса ВРХ, ц	2193	1830	2322	1988	2110	2151	2193	1948	1988	1792	2279	1716	1869
Собівартість 1 ц м'яса, грн	2987,0	3109,0	2987,0	2987,0	2956,6	3017,5	2956,6	3109,0	2956,6	2926,1	2926,1	3109,0	3291,8
Ціна 1 ц м'яса ВРХ (без ПДВ), грн	3141,8	2845,4	2904,7	3052,9	3082,6	3201,1	2845,4	2786,2	2726,9	3052,9	3171,5	2904,7	2815,8

Поголів'я молодняку ВРХ у 2020 р.	881	837	896	887	905	932	969	950	940	884	937	862	827
Річна продуктивність, ц	2,8	2,4	2,5	2,7	2,8	2,7	2,5	2,6	2,9	2,7	2,7	2,5	2,6
Валове виробництво м'яса	2476	2041	2279	2421	2541	2543	2388	2466	2691	2389	2507	2124	2149
Обсяг реалізації м'яса ВРХ, ц	2352	1939	2165	2300	2414	2416	2269	2343	2556	2269	2382	2018	2041
Собівартість 1 ц м'яса, грн	3338,9	3547,6	3756,2	3373,7	3304,1	3547,6	3617,1	3373,7	3408,4	3408,4	3617,1	3582,3	3756,2
Ціна 1 ц м'яса ВРХ (без ПДВ), грн	3298,8	3021,3	2928,9	2805,5	3268,0	3298,8	3360,5	2990,5	2867,2	2805,5	2990,5	3268,0	3206,3

